

ПРИБУТКОВІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

ГОНЧАР Єва, здобувач вищої освіти

спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: Досліджено вплив військового стану на показники прибутковості українських банків; визначено загальний стан активів та пасивів банків. проаналізований фінансовий стан вітчизняних банків в умовах військового стану.

Ключові слова: банки, активи, пасиви, рентабельність, прибутковість, НБУ

Основу банківської системи складають банки, від яких залежить стабільність підприємницької діяльності та економіки України в цілому.

На кінець 2022 року кількість банків становила 67, що майже у три рази менше ніж у 2010 році. Отож, дослідимо загальні активи та пасиви банків України за період 2018-2022рр (див. рис. 1).

Рис. 1 - Динаміка активів та пасивів банків в Україні за період 2018-2022 рр, млрд грн

Джерело: побудовано автором з використання джерел [1, 2]

З огляду на аналіз показників діяльності банківського сектору, ми можемо спостерігати наступну динаміку: у зв'язку з війною в Україні в 2022 році зменшилися кредити, надані клієнтам у 2022 році, в порівнянні з 2018 та 2021 роками. Причиною такого падіння кредитів стала війна та небажання українців брати кредитні кошти через нестабільну ситуацію в країні.

Для того, щоб профінансувати та підтримати національну валюту, загальні кошти в НБУ в 2022 році виросли на 32% в порівнянні з 2018 та 35,85 в

порівнянні з 2021 р. Така динаміка росту коштів НБУ свідчить про політику держави з підтримки національної валюти.

В 2022 році спостерігається зменшення готівкових коштів на 0,37%, так як НБУ створив вигідні умови для комерційних банків шляхом підняття облікової ставки, що стимулювала зменшення готівки та зростання депозитів.

Аналізуючи пасиви банків, ми спостерігаємо їх зростання у 2022 році порівняно з 2018 та 2021 на 73,1% та 14,61% відповідно. Вкрай негативним показником є зростання зобов'язань банків у 2022 році на 18,76% в порівнянні з 2021 та на 77,22% відповідно.

Війна в Україні негативно вплинула і на скорочення депозитів, які у 2022 році зменшились на 74,12% в порівнянні з 2019 та 84,69% в порівнянні з 2018 роком, так як через повномасштабну війну більшість депозитів у банках були зняті через невизначеність.

Основні показники, які характеризують фінансовий стан банківського сектора України, представлено у табл. 3.

Таблиця 3 Показники оцінки фінансового стану банківського сектору економіки України за період 2018-2022 рр., (на кінець року, млн грн)

Показник	Роки					Темп росту % (2022/ 2018)	Темп росту % (2022/ 2021)
	2018	2019	2020	2021	2022		
Чисті активи	135970 3	1 493298	1822841	2053232	2 353 592	73,10	14,63
Кредитний портфель	1 118 860	1 033 430	960 597	1 065 347	1 036 129	-7,39	-2,74
Капітал	154 960	199 921	209 460	255 514	218 549	41,04	-14,47
Зобов'язання	1 204 743	1 293 377	1 613 381	1 797 718	2 135 043	77,22	18,76
Доходи	204 554	243 102	250 171	273 863	357 388	74,72	30,50
Витрати	182 215	184 746	210 445	196 488	332 673	82,57	69,31
Чистий прибуток	23 339	58 356	39 727	77 376	24 716	5,90	-68,06
Рентабельніс ть активів, %	1,69	4,26	2,44	4,09	1,18	-30,18	-71,15
Рентабельніс ть капіталу, %	14,67	33,45	19,22	35,08	10,91	-25,63	-68,90

Джерело: [2]

Отже, аналізуючи фінансовий стан, ми бачимо, що військові події в 2022 році негативно вплинули передусім на рентабельність як активів так і капіталу, які зменшились в порівнянні з 2021 на 71,15% та 68,9% відповідно. Крім того, військові події в країні призвели до зменшення чистого прибутку в 2022 році на 68,06 % в порівнянні з 2021 р. В цілому військова агресія з боку країни-терориста посилила і так нестабільне положення банків та призвела до погіршення фінансових показників.

Література:

1. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua> (дата звернення 26.09.2023)
2. Основні показники діяльності банків. Офіційний сайт міністерства фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/> (дата звернення 26.09.2023)

Abstract: *The article investigates the impact of the war on the profitability of Ukrainian banks. First, the general state of banks' assets and liabilities was analyzed. As a result, the financial condition of domestic banks in the conditions of war was analyzed.*

Keywords: *banks, assets, liabilities, profitability, profitability, NBU.*

*Науковий керівник – БОДНАР Олена,
кандидат екон. наук, доцент,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*